

ภิกขุวรรณกรรม

๑๑. วกฺกัถิตฺเถรวตฺถุ (มยา วุจฺจเต). (๒๖๒)

"ปาโมชฺชพหุโล ภิกขุติ อิมํ ธมฺมเทศนํ สตฺถา เวพฺพวเน วิหรนฺโต
วกฺกัถิตฺเถรํ อารพฺภ กเถสิ.

โส กิรายสฺมา(วกฺกัถิตฺเถโร) สาวตฺถิยํ พฺราหฺมณกุเล นิพฺพตฺติตฺ
วา วยปฺปตฺโต, ปิณฺฑทาย ปวิฏฺฐํ ตถาคตํ ทิสฺวา สตฺถุ สรีรสมฺปตฺติ
โธโลเกตฺวา สรีรสมฺปตฺติทสฺสเนน อตฺติตฺโต, "เอวํ อหํ นิจฺจกัลล
ตถาคตํ ทฏฺฐํ ลภิสฺสามีติ (จินฺตเนน) สตฺถุ สนฺติเก ปพฺพชิต
วา, ยตฺถ (จาเน) จิเตน (อตฺตนา) สกฺกา ทสฺพลํ ปสฺสิตฺตํ, ตตฺถ.. จิ
โต, สชฺฌายกมฺมกฺขานมนสิการาทีนํ (กิจฺจานิ) ปหาย สตฺถารํ โธโล
เกนฺโต วิจรติ. สตฺถา ตสฺส (วกฺกัถิสฺส) ฌาณปริปากํ อากเมนฺโต กิณ
จิ (วจนํ) อวตฺวา "อิทานิสฺส .. ฌาณํ ปริปากํ คตฺนฺติ ฌตฺวา "กี
(ปโยชนํ) เต วกฺกัถิ อิมินา ปุตฺติกาเยน ทิฏฺฐเจน, โย (ปฺคุคฺคโล)โข
วกฺกัถิ ธมฺมํ ปสฺสติ, โส มํ ปสฺสติ; โย มํ ปสฺสติ, โส ธมฺมํ ปส
สตีติ วตฺวา โอวทฺติ. โส (สตฺถารา) เอวํ โอวทฺติโตปี สตฺถุ ทสฺสนํ ปหาย
เนว อณฺณตฺถ (จาเน) คนฺตํ สกฺโกติ. อถ นํ (วกฺกัถิตฺเถรํ) สตฺถา
"นายนํ ภิกขุ สํเวคํ อลภิตฺวา พุชฺฌิสฺสตีติ (จินฺเตตฺวา) อุปกฺกฏฺจาย วส
สูปนายิกาย, ราชคหํ คนฺตฺวา วสสูปนายิกาทิวเส "อเปหิ วกฺกัถิตฺ
(วจนเนน) ปณฺาเมติ. โส "น มํ สตฺถา อาลปตีติ (จินฺเตตฺวา) เต
มาลํ สตฺถุ สมฺมุখে จาตุํ อสฺสโกนฺโต "กี (ปโยชนํ) มยฺหํ ชีวิ
เตน, ปพฺพตา อตฺตานํ ปาเตสฺสามีติ (จินฺตเนน) กิซฺฌกฺกํ อภิ
รฺุหิ. สตฺถา ตสฺส.... กิลมนฺนาวํ ฌตฺวา "อຍံ ภิกขุ มม สนฺติกา อส
สาลํ อลภนฺโต, มคฺคผลานํ อุปนិยฺสยํ นาเสยฺยาติ ... อตฺตานํ ทส

เสตุํ โองาสํ มุณฺจิ. อถสฺส สตฺถุ ทิฏฺฐกาลโต ปญฺจาย ตาวมหนฺโตปิ
โสโก ปหิยิ.

สตฺถา สุกฺขตพากํ โอเมน ปุเรนฺโต (เทวตาวิ
เสโส) วิย เณรสฺส พลวปปีติปาโมชฺชํ อุปฺปาเทตฺถํ อิมํ คาลมาห

"ปาโมชฺชพหฺโล ภิกฺขุ ปสนฺโน พุทฺธสฺสเน
อธิคฺจเฉ ปทํ สนฺตํ สงฺขารูปสมํ สุขนฺติ.

ตสฺส (คาลาวจนสฺส) อตุโธ: ปกฺติยาปิ ปาโมชฺชพหฺ
โล ภิกฺขุ พุทฺธสฺสเน ปสาทํ โรเปตฺถิ, โส เอวํ ปสนฺโน พุทฺธ
สฺสเน "สนฺตํ ปทํ สงฺขารูปสมํ สุขนฺติ ลทฺธนามํ นิพฺพานํ อธิคฺจเฉยฺยา
ติ (ปณฺธิเตน เวทิตพฺโพ).

อิมญฺจ ปน คาลํ วตฺวา สตฺถา วกฺกสิตฺถเณรสฺส หตฺถํ ปสาเรตฺวา

"เอหิ วกฺกสิ มา ภายิ โอโลเกหิ ตถาคตฺ,

อหนฺตํ อุทฺธรสิสฺสามิ ปงฺเก สนฺนํ กุณฺधริ (อุทฺธรรนฺโต
หตฺถาจริโย) อิว

เอหิ วกฺกสิ มา ภายิ โอโลเกหิ ตถาคตฺ,

อหนฺตํ อุทฺธรสิสฺสามิ ราชุคฺคหิตํ จนฺทิมํ (อุทฺธรรนฺโต
เทวตาวิเสโส) อิว อิติ อีมา คาลา อภาสิ.

โส "ทสพฺโล เม ทิฏฺฐโ (จ) `เอหิติ จ อวฺหานํ (เม) ลทฺธนฺติ (จิน
ตเนน) พลวปปีติ อุปฺปาเทตฺวา " (มยา) กุโต(ปสฺสโต) นุ โข คนฺตพฺพน
ติ คณนฺมคฺคํ อปสฺสนฺโต ทสพฺลสฺส สมนฺมุเข อากาเส อุปฺปติตฺวา
ปจฺมปาเท ปพฺพเต จิตฺเตยว, สตฺถารา วุตฺตคาลํ อวชฺชนฺโต
อากาเสยว ปีตํ วิภฺขมฺเภตฺวา สห ปฏฺธิสมฺภิทาหิ อรหฺตํ ปตฺวา
ตถาคตํ วนฺทมาโนว โอตริตฺวา สตฺถุ สนฺติเก อญฺจาสิ.

